

DIT VINDEN JONGEREN ZELF

AANBEVELINGEN VAN JONGEREN VOOR EEN BETERE SAMENWERKING TUSSEN MBO/VAVO EN JEUGDHULP

WAT VINDEN JONGEREN?

JONGEREN DIE ERVARING HEBBEN MET JEUGDHULP VINDEN DAT DE SAMENWERKING TUSSEN JEUGDHULP EN ONDERWIJS BETER KAN. ZIJ MERKEN ZELF DAT HET VEEL MOEITE KOST OM HET VOORTGEZET ONDERWIJS OF HET MBO TE DOORLOPEN EN DIPLOMA'S TE HALEN. IN EEN GESPREK MET DEZE JONGEREN VERWOORDEN ZIJ TREFFEND HUN ONMAGT: 'ALS JONGERE WORD JE VERANTWOORDELIJK GEHOUDEN EN TEGELIJKERTIJD NIET SERIEUS GENOMEN'. LEES HIER HUN AANBEVELINGEN VOOR EEN BETERE SAMENWERKING.

VERANTWOORDING

Er wordt al veel geïnvesteerd in de samenwerking tussen VO-samenwerkingsverbanden, MBO's, gemeenten en jeugdhulp om samen voortijdig schoolverlaten tegen te gaan. Toch loopt dit nog niet altijd optimaal. RMC Regio Haaglanden, waarin samenwerkingsverbanden VO, MBO's en gemeenten samenwerken om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan, vroeg JSO wat zij op het MBO zouden kunnen verbeteren voor jongeren in een kwetsbare positie. We gingen daarom met vier jongeren met ervaring met jeugdhulp in gesprek. Enkelen waren nog bezig op hun MBO-opleiding en anderen hadden hun diploma gehaald, zij het via de omweg van VAVO. Ze wilden hun ervaringen vertellen, omdat ze willen dat het voor andere toekomstige studenten beter wordt. Drie andere jongeren die hun ervaringen met het MBO wilden delen, vonden de stap naar een gesprek toch te groot. Terugblikken zou voor hen te veel negatieve emoties oproepen. De aanbevelingen die we hier hebben geformuleerd, komen voort uit het gesprek dat we met de vier jongeren voerden, maar zijn ook exemplarisch voor de verhalen van de jongeren die niet konden participeren in het gesprek

AANMELDING

IN HET GESPREK IS INGEGAAN OP DE AANMELDPROCEDURE. HOE HEBBEN JONGEREN DAT ERVAREN? VOELDEN ZIJ ZICH WELKOM? WAT IS IN HUN OGEN BELANGRIJK?

UIT DE INTERVIEWS

In het aanmeldgesprek waren jongeren open over hun achtergrond, de therapie die ze aan het afronden waren, hun ambities. Allemaal gaven ze aan ontmoedigd te zijn om de opleiding te gaan doen. Soms werden ze zelfs feitelijk bij de deur al weggestuurd na een administratieve check: "Dit gaat je niet lukken, gelet op je leven en hoe je bent" of "Ga eerst je behandeling afronden en kom dan terug." Ook het slagingspercentage werd een keer genoemd als argument. Redenen voor afwijzing waren de therapie die ze volgden, hun te hoge opleidingsniveau, de inschatting dat ze zouden uitvallen. School legde de focus op hun problematiek, terwijl ze zelf juist focus wilden leggen op de opleiding. Ze wisten, op 1 na, niet dat weigeren wettelijk niet is toegestaan.

AANBEVELINGEN

- ✓ Gehoord en begrepen worden. Open kunnen zijn over problematiek zonder dat dit leidt tot een afwijzing of een stigma.
- ✓ Maak helder waar ze terecht kunnen als ze bij de aanmelding worden afgewezen of 'doorverwezen', bijvoorbeeld bij een ombudsman om te escaleren als scholen niet toelaten.
- ✓ Zorg voor balans tussen focus op problematiek en focus op school. Dit zijn nu 2 werelden: gericht op hulp, gericht op school.
- ✓ Breng hulp beter onder de aandacht van studenten.

'Als ik niets had gezegd over mijn behandeling had ik jaren sneller mijn opleiding gedaan.'

DOORLOPEN MBO / VAVO

IN HET GESPREK IS INGEGAAN OP WAT HELPEND EN BELEMMEREND WAS OM HET MBO EN/OF DE VAVO GOED TE DOORLOPEN. WAT WAS BIJVOORBEELD BELANGRIJK IN DE LESSEN? WAT IS NODIG AAN BEGELEIDING?

UIT DE INTERVIEWS

Jongeren voelden zich vaak een eenling en zouden zich graag meer onderdeel van de groep willen voelen. Dat gaat door de opzet van de opleiding niet vanzelf: vaak 'losse' vakken en een individuele route. Jongeren geven aan ook behoefte te hebben aan structuur en persoonlijke begeleiding. Iemand die vraagt hoe het met je gaat of die informeert waarom je er niet was.

Iemand die samen met de jongere kijkt wat je kunt doen om resultaten te verbeteren. Een probleem voor sommigen was de financiële situatie. Jongeren kwamen niet in aanmerking voor een uitkering en ervoeren hierdoor geldproblemen.

AANBEVELINGEN

- ✓ Organiseer persoonlijke aandacht om motivatie te behouden.
- ✓ Maak samen met de leerling een plan om resultaten goed te houden of te verbeteren.
- ✓ Heb oog voor de financiële situatie van leerlingen.
- ✓ Help bij het leggen van contact onderling en maak leerlingen onderdeel van de groep, zodat ze geen eenling blijven. Dit is ook bij VAVO belangrijk.
- ✓ Zorg voor meer handhaving van rust en orde tijdens lessen, meer uitdaging in discussies.

'Als er geen persoonlijke aandacht is, blijf je makkelijker weg van school.'

BEGELEIDING

IIN HET GESPREK KWAM AAN BOD WAT DOCENTEN EN LEERLING-BEGELEIDERS KUNNEN DOEN OM JONGEREN GEFOCUST TE HOUDEN.

UIT DE INTERVIEWS

Docenten worden over het algemeen aardig gevonden. Alle leerlingen noemen persoonlijke aandacht cruciaal, waarbij er oog is voor de problemen en begeleiding als het minder goed gaat. Er is behoefte aan motivering en aandacht. 'Je kunt het wel.' Achteraf is altijd duidelijk aan te wijzen welke docent precies de juist aanmoediging gaf om door te zetten.

AANBEVELINGEN

- ✓ Persoonlijke aandacht is essentieel.
- ✓ Zorg dat er iemand is die leerlingen kan motiveren, lichtpuntjes kan laten zien en zorgt voor een peptalk als iemand er doorheen zit.
- ✓ Het helpt als een docent zich ook kwetsbaar durft op te stellen. Dat geeft een voorbeeld hoe je met kwetsbaarheid kunt omgaan.
- ✓ Stel een ruimte beschikbaar waar iemand apart kan zitten om te leren als het in de klas teveel wordt.
- ✓ Spreek waardering uit als een leerling zich actief of kritisch opstelt.

'Het is fijn als iemand vraagt hoe het met je is als je binnenkomt.'

SAMENWERKING

WE VROEGEN JONGEREN WAT ZIJ BELANGRIJK VINDEN IN DE SAMENWERKING TUSSEN SCHOOL, HULPVERLENING EN ANDERE PARTIJEN. WAT HEBBEN ZE GEMIST? WAT ZOU HELPEND ZIJN GEWEEST?

UIT DE INTERVIEWS

Alle jongeren geven aan dat priveleven, hulpverlening en onderwijs gescheiden werelden zijn. Er is geen of nauwelijks contact tussen de behandelsetting en school. Ze ervaren dat de verschillende partijen, zoals hulpverlening, uitkeringsinstanties, school, leerplicht, vooral verantwoordelijk zijn voor een eigen stukje. Alleen als er sprake is van verzuim komt er een enkele keer iets van samenwerking op gang. De jongere doet zijn best om dit alles te verbinden. Dat is lastig en kost energie.

AANBEVELINGEN

- ✓ Laat iemand de regisseursrol op zich nemen: die zorgt voor kennismaking van alle betrokkenen waar ieders taken en mogelijkheden worden besproken.
- ✓ Maak een gezamenlijk plan (student, school, hulpverlening).
- ✓ Zorg voor een coach vanuit de hulpverlening die kan ondersteunen als een jongere vastloopt in contact en regelingen op school.
- ✓ Regel deskundigheidsbevordering voor docenten. Bijvoorbeeld over casuïstiek waar leerlingen tegen aan lopen.
- ✓ Pas op met vrijstellingen, dit kan demotiveren. Jongeren willen graag onderwijs volgen.
- ✓ Stel een ombudsman in die kan escaleren als het vastloopt, die naar het belang van de jongere kijkt en dat behartigt, en die kan verbinden.

*'School en
hulpverlening 'verstaan
elkaar niet.'*

QUOTES

'Zet de jongere centraal, ga met allen om de tafel en organiseer wat nodig is om de opleiding die passend is af te ronden.'

'Vrijstelling' in plaats van onderwijs, dat is echt traumatisch.'

'Iedere partij weet zelf niet hoe ingewikkeld het systeem is en hoe je daartussen zit. Ondertussen denken zij en je zelf ook dat het wel aan jezelf zal liggen.'

QUOTES

'Het was fijn geweest als er iemand was meegegaan naar de aanmelding. Als jongere van 16 ben je onmachtig.'

'Pas toen ik begeleid ging wonen was er een enkel contact tussen de woonbegeleider en school.'

'Mijn studie-adviseur luisterde echt en zei: "natuurlijk kun je dit."'

QUOTES

'Ik kwam niet in aanmerking voor een uitkering. Dat gebrek aan inkomen was wel een probleem.'

'Bij de diploma-uitreiking zei de mentor dat ik haar scherp had gehouden. Dan merk je dat je eigen kritische houding gewaardeerd werd.'

'Het was fijn geweest als docenten hadden gevraagd waarom mijn cijfers naar beneden gingen en wat ik nodig had om ze te verbeteren.'

DIT IS EEN UITGAVE VAN JSO

SPACES, RODE OLIFANT
ZUID-HOLLANDLAAN 7
2596 AL DEN HAAG
TEL.: 085 007 05 08
WWW.JSO.NL

